

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3397/2020. (X. 29.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.37.093/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Dömösi Boglárka ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, R) cikk (2) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése sérelmére hivatkozással a felülvizsgálati jogkörben eljáró Kúria Kfv.III.37.093/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és – a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.27.397/2019/15. számú ítéletére kiterjedő hatállyal történő – megsemmisítését kérte.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az indítványozó volt férje kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelmet nyújtott be a gyámhivatalhoz, azt állítva, hogy az indítványozó nem adta át hétvégi láthatásra két közös gyermeküket. A Pest Megyei Kormányhivatal Dunakeszi Járási Hivatala a kérelmet a felek személyes meghallgatása és egyéb bizonyítékok (például: igazságügyi szakértői vélemény, képfelvételek, üzenetek) alapján elutasította, a másodfokon eljáró Pest Megyei Kormányhivatal azonban megállapította, hogy az indítványozó a bíróság által hozott – majd később módosított – kapcsolattartási végzésben foglaltakat önhibájából megszegte, ezért elrendelte a bírósági végzések végrehajtását, valamint 15 000 Ft eljárási bírságot szabott ki. Az indítványozó bírósági felülvizsgálatra irányuló keresetét a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elutasította, a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta.
- [3] Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában egyrészt azt állította, hogy a bíróság megalapozatlan, téves és jogszabálysértő ítéletet hozott: jogszabálysértően rendelte el a végrehajtást, mivel a kapcsolattartás csak akkor tekinthető elmaradtnak, ha az a pótlás időpontjában sem valósul meg, az apa azonban a pótidőpontban egyáltalán nem jelent meg; nem indokolta meg, hogy korábbi, azonos tényállás mellett hozott határozataihoz képest miért jutott ebben az ügyben más következtetésre; jogszabálysértően értékelt a bizonyítékokat, nem fejtette ki a mérlegelés szempontjait, és tévesen, iratellenesen állapította meg a tényállást is. Az indítványozó másrészt azt is sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az egyszerűsített per szabályai szerint járt el, jóllehet szerinte ennek a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 124. § (2) bekezdése alapján nem lett volna helye, sőt az indítványozónak egy másik kapcsolattartási ügyében a Kúria kifejezetten meg is állapította, hogy az egyszerűsített perben történő elbírálás feltételei nem állnak fenn (lásd: a Kúria Kfv.II.37.059/2020/4. számú, 2020. július 1-jén hozott végzése). Az elsőfokú bíróság továbbá az indítványozó mint felperes keresetlevelében előterjesztett kifejezett kérelme ellenére nem tartott tárgyalást, és ezt a mulasztást nem is indokolta meg. Végezetül az indítványozó arra alapította a kérelmét, hogy a Kúria a Kp. 118. §-át sértő módon és más kapcsolattartási ügyektől eltérően nem fogadta be a felülvizsgálati kérelmet.
- [4] Az indítványozó érvelése szerint a felsorolt jogszabálysértések nem egyeztethetők össze az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével (tiszteséges eljáráshoz való jog), valamint a B) cikk (1) bekezdésével és R) cikk (2) bekezdésével sem. A tárgyalás elmaradása emellett a tárgyaláshoz való jogot – mint tisztességes eljáráshoz való jog nevesített részjogosítványát – is sértette, a Kúria döntése pedig a bírósághoz fordulás jogának (szintén a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványa az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint) és a jogorvoslathoz való jognak [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] a sérelmével is járt.

- [5] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megvizsgálva a befogadhatóság feltételeit, jelen ügyben a következőket lehetett megállapítani.
- [6] 2.1. A támadott kúriai végzést az indítványozó jogi képviselője – a rendelkezésre álló elektronikus letöltési igazolás szerint – 2020. március 3-án vette kézhez, a panaszt 2020. április 30-án, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül nyújtotta be. A Kúriának a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése nem érdemi, de a bírósági eljárást befejező döntés, amely alkotmányjogi panasszal támadható, az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és a folyamatban volt per felpereseként érintettek minőségében.
- [7] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és R) cikk (2) bekezdése vonatkozásában nem tesz eleget az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltételnek. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a B) cikk (1) bekezdésére csak két kivételes esetben lehet alkotmányjogi panaszt alapítani, akkor, ha az indítványozó a visszaható hatályú jogalkotás vagy jogalkalmazás tilalmának megsértésére, illetve a felkészülési idő hiányára hivatkozik [lásd legutóbb például: 3334/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [15]]. Jelen ügyben az indítványozó a B) cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem erre hivatkozott. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint továbbá az Alaptörvény Alapvetés című részében található R) cikk (2) bekezdésére – mivel ez nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot – egyáltalán nem alapítható alkotmányjogi panasz [lásd legutóbb például: 3334/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [16]]. Ebben a tekintetben tehát nincs lehetőség érdemi vizsgálat lefolytatására.
- [8] A kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek egyebekben eleget tesz: a) tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokait (az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megszegve jogszabálysértő döntést hozott, a Kúria pedig nem vizsgálta érdemben a felülvizsgálati kérelmet); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági döntést (a Kúria Kfv.III.37.093/2020/2. számú végzése és a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.27.397/2019/15. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletére kiterjedő hatállyal.
- [9] 2.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát.
- [10] Az Abtv. 29. §-ában írt első feltételt illetően az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az indítványozó által felhívott alaptörvényi rendelkezések – a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés – tartalmát érintően [lásd például: 8/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [36]–[50]; 3158/2020. (V. 21.) AB határozat, Indokolás [17]]. Jelen alkotmányjogi panasz ehhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [11] A második – a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre vonatkozó – feltételt érintően az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [12] Az indítványozó elsősorban azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mert megalapozatlannak, tévesnek és jogszabálysértőnek tartja az ügyében hozott bírósági döntéseket, tehát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére a tényállás megállapításával és a bizonyítékok értékelésével, valamint az eljáró bíróságok jogértelmezésével összefüggésben hivatkozik. A panasz így valójában a támadott ítélet ismételt felülbírlatára irányul. Jelen ügyben is emlékeztetni szükséges azonban arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” [3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]].
- [13] Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja [erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert

alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [11]}. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...]

A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]} Az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}. Az idézett gyakorlat alapján az Alkotmánybíróság jelen ügyben sem bocsátkozhat annak érdemi vizsgálatába, hogy a bíróság döntése jogszerű, megalapozott volt-e. Az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést tévesnek tartja, nem tekinthető az eljárás tisztességese követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek. Emellett a bírói joggyakorlattól való vélt eltérés mint jogegységi kérdés sem ad alapot alkotmányossági vizsgálatra {lásd például: 3264/2020. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [21]}.

[14] Az egyszerűsített per szabályainak alkalmazásával összefüggésben előterjesztett panaszemet érintően emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy „önmagában az eljárási szabályok megsértése nem vezet szükségképpen a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelméhez” {3027/2018. (II. 6.) AB határozat, Indokolás [34]; 3320/2020. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [10]}, az Alkotmánybíróság hatásköre – ahogy arra már ebben az ügyben is történt hivatkozás – a bírói döntések alkotmányossági és nem törvényességi felülvizsgálatára terjed ki. „Az Alkotmánybíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog lényegét az alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülésében értelmezi, a bíróságok eljárásának ezen túlmenő elemeit nem tekinti alkotmányossági kérdésnek.” {3110/2014. (IV. 17.) AB végzés, Indokolás [24]; 3257/2020. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [33]} Ezért az a kérdés, hogy egy adott, konkrét ügyben helye van-e az egyszerűsített per szabályai alkalmazásának, törvényességi, és nem alkotmányossági kérdés. Tekintettel továbbá arra, hogy egyszerűsített per esetében maga a Kp. rendelkezik a tárgyalás tartása nélküli döntéshozatalról [lásd: Kp. 124. § (5) bekezdés, amelyet a jogalkotó 2020. április 1-jei hatállyal tovább egyértelműsített], az ügy ebben a tekintetben sem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[15] A Kúria befogadást megtagadó végzését érintő panasszal összefüggésben az Alkotmánybíróság mindenekelőtt rögzíti, hogy az indítványozó mint jogvédelmet kereső ügyfél a bírósági eljárástól nem volt elzárva, hiszen keresete alapján a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság döntött a támadott gyámhivatali határozat törvényességéről. A bírósághoz fordulás joga sérelmének lehetősége önállóan a rendkívüli perorvoslati kérelemmel összefüggésben nem vethető fel {vesd össze: 3033/2020. (II. 24.) AB végzés, Indokolás [33]}. Következetes az alkotmánybírósági gyakorlat továbbá arra vonatkozóan is, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslatihoz való jog csak a rendes jogorvoslatokra vonatkozik, és nem terjed ki a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra, így nem hozható összefüggésbe a felülvizsgálat során hozott bírói döntéssel {lásd például: 3203/2020. (VI. 11.) AB végzés, Indokolás [10]}. Megerősíti az Alkotmánybíróság végzetül azt a korábbi döntésében írt megállapítást, miszerint „annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, jelen ügyben nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság a Kúria döntését nem bírálhatja felül” {3240/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [13]}, illetve, hogy a bírói joggyakorlattól való vélt eltérés nem ad alapot alkotmányossági vizsgálatra {lásd például: 3264/2020. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [16] Összefoglalva: az Alkotmánybíróság a fentiek alapján nem talált olyan körülményt, amelyet az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel – XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével – összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni, és amely ezért az indítvány érdemi vizsgálatát indokolná.
- [17] 3. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjába foglalt törvényi feltételnek, illetve az Abtv. 29. §-ban írt befogadási kritériumoknak, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. október 13.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/849/2020.

